

Manifestul HIV de la București

***Manifest pentru o viață trăită cu HIV în sănătate, demnitate și echitate
La 40 de ani de la debutul epidemiei HIV în România – Timpul pentru acțiune!***

La Conferința "40 de ani de infecție HIV în România" de la București, noi – persoane care trăim cu HIV, supraviețuitori ai accidentului epidemiologic din anii '90, persoane recent sau mai demult, diagnosticate, alături de susținătorii noștri: comunitatea medicală, ONG-uri, instituții, media, etc – ne reunim pentru a reafirma dreptul la o viață de calitate, trăită cu demnitate, care să ne permită avansarea în vârstă în condiții de bună stare a sănătății și echitate.

România are o istorie distinctă în Europa: între 1987–1995, peste 10.000 de copii au fost infectați accidental cu HIV în instituții publice. Astăzi, aproximativ 18.700 de persoane trăiesc cu HIV, dintre care peste 5.000 sunt supraviețuitorii acestei tragedii. Datorită progreselor din medicina modernă, HIV a devenit o afecțiune cronică gestionabilă – însă accesul la tratament este doar un prim pas, nu înseamnă automat o viață de calitate, în bunăstare emoțională. Azi, comunitatea noastră strigă într-un glas: ne dorim mai mult decât supraviețuire – vrem viață în bunăstare și sănătate, cu sens, drepturi egale și sprijin real! Este timpul să acționăm înțelept!

Persoanele care trăiesc cu HIV se confruntă frecvent cu îmbătrânire accelerată, boli cronice asociate, excluziune socială și discriminare în sistemul de sănătate. Deși România nu dorește repetarea greșelilor trecutului, politicile și implementarea lor nu reflectă nevoile reale ale unei comunități care îmbătrânește cu o afecțiune complexă și cere sprijin adaptat. Tratamentul salvează vieți, dar nu elimină stigma. Supraviețuirea nu înseamnă automat incluziune. Este nevoie de măsuri concrete: acces la îngrijiri integrate ale persoanei care trăiește cu HIV, sprijin psihologic, servicii de sănătate adaptate, condiții de trai decent prevenție eficientă și politici anti-stigmă.

Prevenția este cheia. Noi nu am avut această șansă de a preveni, dar alții o pot avea. Prin educație, programe de prevenire, testare (inclusiv comunitară), acces la tratament antiretroviral neîntrerupt, îngrijirea multidisciplinară a HIV centrată pe persoană și implicarea comunității, România poate atinge obiectivul **ZERO noi infecții HIV până în 2030**.

Cerem ca experiența noastră să fie la baza adoptării, finanțării și implementării deciziilor publice. Să nu mai fim cifre – ci parteneri în luarea de decizii cu impact asupra noastră. Este timpul ca vocea noastră să fie ascultată.

Avem o voce puternică, cea a unei comunități unice care trăiește cu HIV în România, de 40 de ani ! Este timpul să punem comunitatea în centrul politicilor publice! De aceea, propunem o serie de recomandări care pot susține nevoile comunității noastre :

10 SOLICITĂRI CHEIE PENTRU POLITICI PUBLICE HIV INCLUZIVE ÎN ROMÂNIA

1. **Asigurarea unei co-governanțe transparente în domeniul HIV: instituții + comunitate**
Consultarea și comunicarea permanentă trans-sectorială în elaborarea, adoptarea și implementarea politicilor publice și legislației, între autoritățile cu responsabilități în domeniul HIV, medici specialiști și comunitatea persoanelor cu HIV, pe modelul consiliilor consultative (cum este CNI, coordonat de Ministerul Sănătății).
2. **Program național coordonat pentru atingerea supresiei virale și pentru garantarea unei calități a vieții în relația cu sănătatea a persoanelor care trăiesc cu HIV:** Garantarea accesului continuu și neîntrerupt la medicație specifică antiretrovirală, pentru perioade de minim 3 luni de zile. Crearea unui sistem programat de servicii integrate pentru screening și tratare timpurie a comorbidităților (inclusiv pentru sănătate mintală), care să fie implementat și prin cooptarea medicilor de familie și a celor din alte discipline non-HIV, în vederea adaptării practicilor clinice ale acestora la o viziune mai prevenitoare, eficientă și empatică.
3. **Susținerea campaniilor antidiscriminare HIV – „Nedetectabil = Netransmisibil (N=N)”** Finanțarea și sprijinirea de către autoritățile centrale (Ministerul Muncii, al Sănătății, al Educației) și locale, a campaniilor de educație direcționate cu prioritate către grupurile vulnerabile dar și către societăți medicale, profesionale,

etc., pentru reducerea stigmei și care au un impact demonstrat asupra creșterii aderenței la tratament. Introducerea unui modul de informare privind prevenirea HIV și anti-stigma, în cadrul programelor de educație opțională pentru sănătate din școli.

4. **Formare anti-stigmă pentru personalul medical și alte categorii profesionale**, pentru o bună calitate a vieții în relația cu sănătatea pentru persoanele care trăiesc cu HIV - Module obligatorii despre importanța îngrijirii multidisciplinare a persoanei care trăiește cu HIV, respect și nediscriminare - în toate programele medicale de pregătire și la toate nivelurile (studenți, medici, asistenți, infirmieri, psihologi)
5. **Garantarea bunăstării persoanei care trăiește cu HIV** - Asigurarea prin intermediul instituțiilor, legislației și a politicilor de protecție socială, a muncii și de educație, a interzicerii și pedepsirii oricărei forme de discriminare legată de HIV, pentru garantarea unui climat de acces echitabil la piața muncii, la învățare, protecție socială pentru condiții de trai decente.
6. **Finanțare predictibilă pentru ONG-uri cu reach comunitar** - Fonduri alocate multianual, transparent, pentru prevenție, suport, testare și navigarea persoanei identificate cu HIV pentru accesarea îngrijirilor HIV în sistemul medical.
7. **Integrarea testării HIV în rutina medicinei de familie** - Încurajarea medicilor de familie pentru a îndruma toți pacienții către efectuarea screeningului HIV în pachetul de prevenție (alături de TB și hepatite).
8. **Finanțarea sustenabilă a testării comunitare** - Linii bugetare dedicate pentru testarea prietenoasă comunitară, derulată de ONG-uri, integrate în circuitul oficial al sănătății publice.
9. **Prevenția și controlul HIV în comunitățile vulnerabile, cu impact asupra sănătății publice** Finanțarea prioritară și implementarea măsurilor adecvate strategice naționale (ex. Strategia Națională HIV/SIDA), în domeniul prevenirii prin educare și prin accesarea metodelor moderne (PrEP, PEP), controlând răspândirea virusului mai ales în rândul grupurilor identificate ca fiind cu risc înalt (MSM, CDI, tineri, migranți, PPSC, PPL).
10. **Legiferarea Zilei Naționale dedicată persoanelor care trăiesc cu HIV, prevenirii transmiterii și conștientizării asupra acestui risc**- Comunitatea persoanelor care trăiesc cu HIV în România propun ca în semn de respect pentru unicitatea istoriei României legată de HIV, să fie legiferată și marcată oficial prin acțiuni coordonate de comunitate și autorități naționale și locale, Ziua Națională HIV în România. Acțiunile vor fi lansate anual cu sprijinul Ministerului Sănătății, Ministerului Muncii, Ministerului Educației, dar și cu al instituțiilor din teritoriu subordonate acestora și al autorităților locale de resort (primării, consilii locale și județene, instituții din subordinea ministerelor relevante). Evenimentele vor avea ca obiectiv: creștea gradului de conștientizare a populației și al comunităților vulnerabile asupra fenomenului HIV; promovarea prevenției și a testării; aducerea actualităților privind HIV în dezbateri, pentru a combate stigma asociată HIV, pentru a promova o bună calitate a vieții și a sănătății persoanelor care trăiesc cu HIV, și pentru respectarea drepturilor acestora.

Acest manifest care nu este doar o declarație – este o chemare la parteneriat și acțiune! Vă încurajăm să vă manifestați expres suținerea pentru implementarea acestor SOLICITĂRI CHEIE fără întârziere și fără a mai lăsa pe nimeni în urmă și să contribuiți cu alte sugestii ce pot fi importante pentru demersul nostru!

Instituii, organizații și persoane semnatare ale manifestului (în ordinea exprimării susținerii) :

1. Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA (UNOPA)
2. Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
3. HIV Outcomes Romania
4. Societatea de Boli Infecțioase și HIV/SIDA
5. Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Tropicale "Dr. Victor Babeș"
6. Coaliția Organizațiilor Pacienților cu Afecțiuni Cronice din Romania (COPAC)
7. Asociația Tereza Botosani
8. Asociația Red Ribbon Falticeni
9. Asociația Iris Vaslui

10. Asociația Lizuca Bacău
11. Asociația Speranța Copiilor Barlad
12. Asociația Persoanelor Afectate Braila
13. Asociația Pacienților Galați
14. Fundația MGH Constanta
15. Asociația Speranța Mihail Kogălniceanu
16. Asociația Viata și Speranța Giurgiu
17. Asociația Licurici Giurgiu
18. Asociația Noi și ceilalți București
19. Asociația Noi și ceilalți Prahova
20. Asociația INSPIR Craiova
21. Asociația Noua Speranța Petrița
22. Asociația Noi și ceilalți Arad
23. Asociația Pro Karma Mureș
24. Fundația Tineri pentru Tineri
25. Asociația ACCEPT
26. ECPI-Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice
27. Asociația Mame pentru Mame
28. Romanian Harm Reduction Network
29. Asociația Medicilor Infecționiști, Epidemiologi și Microbiologi din Jud. Constanta
30. Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Constanta
31. Asociația Eu sunt! Tu?
32. Asociația pentru Sprijinirea Pacienților cu TB MDR
33. Asociația Mozaic LGBT
34. Societatea pentru Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS)
35. Fundația Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate
36. Asociația Vocea Pacienților
37. Fundația Baylor
38. Institutul de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor (IDEP Moldova)
39. As. Univ. Dr. Adrian Marinescu - Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
40. Dr. Mariana Mardarescu - Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
41. Gregoriana Tudoran - HIV Outcomes Romania
42. Psih. Fodor Claudia – Spitalul Clinic de Boli infecțioase Constanța
43. Dr. Petrea Sorin - Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
44. Prof. Dr. Rugina Sorin - Asociația Medicilor Infecționiști, Epidemiologi și Microbiologi din Jud. Constanta
45. Prof. Dr. Simin Aysel Florescu - Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Tropicale "Dr. Victor Babeș"
46. As. Soc. Nedelcu Bianca - Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie și Boli Infecțioase Brașov
47. Prof. Dr. Dumitru Irina Magdalena - Spitalul Clinic de Boli infecțioase Constanța
48. Dr. Jianu Cristian - Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Cluj
49. Dr. Adriana Topan - UMF Iuliu Hațieganu/ Spitalul Clinic de Boli infecțioase Cluj
50. Dr. Chiriac Lucia Carmen
51. Psih. Odette Chirilă - Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
52. Dr. Moisil Teodora – Spitalul Clinic de Boli infecțioase și Pneumoftiziologie „Dr. Victor Babeș” Timisoara
53. Dr. Pătrașcu Raluca - Institutul Național de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
54. Adina Manea - Fundația Tineri pentru Tineri
55. Florin Buhuceanu - ECPI-Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice
56. Ciobotaru Victor- Asociația ACCEPT
57. As. Soc. Ricman Gabriela – Spitalul Județean de Urgență Slatina
58. Ana Maita - Asociația Mame pentru Mame
59. Dragos Rosca - Romanian Harm Reduction Network
60. Dr. Aioanei Monica - Spitalul de Urgență Elena Beldiman Bârlad
61. Dr. Avram Valentina - Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad
62. Prof. Dr. Cambrea Simona Claudia - Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Constanta

63. As. Soc. Cristian Anghelina - Institutul National de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
64. Dr. Itu-Mureșan Corina
65. Prof. Dr. Cristiana Oprea - Spitalul de Boli Infecțioase si Tropicale „Victor Babeș” Bucuresti
66. Dr. Filipescu Irina - Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Cluj
67. Dr. Dan Otelea - Institutul National de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
68. Dr. Zorojanu Andreea Lidia - Spitalul Județean de Urgență Sfântu Gheorghe
69. Dr. Stefan Rodica
70. Tudor Kovacs - Asociatia Eu sunt! Tu?
71. Radut Stefan - Asociatia pentru Sprijinirea Pacienților cu TB MDR
72. Ganescu Radu - Coaliția Organizațiilor Pacienților cu Afecțiuni Cronice din Romania (COPAC)
73. Dr. Popa Ciprian
74. Dr. Bălănescu Otilia - Spitalul Județean de Urgență "Sf. Chiriachi" Vaslui
75. Psih. Stoica Cristina - Spitalul Judetean de Urgenta Resita
76. Ana Mohr - Asociatia MozaiQ LGBT
77. Dr. Timis Mihaela Ionela
78. Dr. Lupu Adina – Spitalul Judetean de Urgenta Bacau
79. Gabriel Brumariu – Societatea pentru Educatie Contraceptiva si Sexuala (SECS)
80. Dr. Abagiu Adrian - Institutul National de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balș”
81. Dr. Radoi Roxana - Spitalul de Boli Infecțioase si Tropicale „Victor Babeș” Bucuresti
82. Psih. Adina Talnariu - Spitalul de Boli Infecțioase si Tropicale „Victor Babeș” Bucuresti
83. Dr. Dana Farcasanu - Fundatia Centrul pentru Politici si Servicii de Sanatate
84. Dr. Odette Popovici – Institutul National de Sanatate Publica – CNSCBT
85. Prof. Dr. Lăzureanu Elena Voichița - Universitatea de Medicina si Farmacie Timișoara
86. Tudor Ciubotaru
87. Dr. Silvia Asandi - Fundația Romanian Angel Appeal
88. Ioan Petre - Asociația Vocea Pacienților
89. Ana-Maria Schweitzer - Fundatia Baylor
90. Dascălu Nicoleta
91. Dr. Popov Marina
92. Trandafir Bogdan Adrian - European AIDS Treatment Group (EATG)
93. As. Soc. Simona Angheloiu - Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Cluj
94. Calestru Iurie - Institutul de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor (IDEP Moldova)
95. Dorina Vasile - Asociatia Red Ribbon Fălticeni
96. Carmen Alexa – Asociatia Tereza Botoșani
97. Lenuța Năstruț - Asociatia Iris Vaslui
98. Vatavu Ana – Asociatia Lizuca Bacău
99. Cibotaru Dan - Asociatia Speranta Copiilor Bârlad
100. Vlase Constantin – Asociatia Persoanelor Afectate Braila
101. Daniel Scoarta - Asociatia Pacienților Galati
102. Cismasu Elena – Fundatia MGH Constanta
103. Adrian Popescu - Asociatia Speranta Mihail Kogălniceanu
104. Mola Marinela – Asociatia Viata si Speranta Giurgiu
105. Mihai Ionut - Asociatia Licurici Giurgiu
106. Rosu Cristian – Asociatia Noi si Ceilalți Bucuresti
107. Iolanda Gheorghiu - Asociatia Noi si Ceilalți Prahova
108. Claudiu Lazeanu – Asociatia INSPIR Craiova
109. Dorina Ignat - Asociatia Noua Speranta Petrila
110. Psih. Alis Chivu – Asociatia Noi si Ceilalți Arad
111. Irina Lassel - Asociatia Pro Karma Mureș
112. Petre Lacramioara – Institutul de Antropologie al Academiei Romane